

Στην Κόμισσα, με ευχαριστίες

ΗΘΕΛΑ ΜΟΝΟ ΝΑ ΞΕΜΠΕΡΔΕΨΩ μια ώρα αρχύτερα, αλλά ανάγκασα τον εαυτό μου να το πάρει χαλαρά. Έκλεισα τα παντζούρια και στα τρία παράθυρα, άνοιξα ένα μπουκάλι Γκαβί, γέμισα δυο ποτήρια, άναψα τα κεριά. Οικείες, αναγνωρίσιμες, παρήγορες ιεροτελεστίες. Εκείνος άφησε την τσάντα που κρατούσε, έβγαλε το σακάκι του με αργές κινήσεις και το κρέμασε στη ράχη μιας καρέκλας – με το βλέμμα καρφωμένο πάνω μου. Ύψωσα το ποτήρι μου κι ήπια μια γουλιά κρασί χωρίς να πω κουβέντα. Η ματιά του πέρασε φευγαλέα απ' τους πίνακες ενόσω εγώ άφηνα τη σιωπή ανάμεσά μας να απλωθεί σαν κενό κι αυτός να πέσει μέσα του.

«Είναι όντως έργο της;...»

«Άγκνες Μάρτιν», ολοκλήρωσα τη φράση του. «Είναι όντως».

«Ωραιότατο».

«Ευχαριστώ». Διατήρησα το ελαφρύ χαμόγελο θυμηδίας στα χείλη μου. Κι άλλη παύση. Τη βαθιά ακινησία της Βενετίας μες στη νύχτα διέκοψαν τα βήματα ενός διαβάτη κάτω στην πλατεία, κάνοντάς μας να στρέψουμε ταυτόχρονα το κεφάλι στο παράθυρο.

«Μένεις καιρό εδώ;»

«Κάμποσο», αποκρίθηκα.

Το θράσος που είχε επιδείξει νωρίτερα, στο μπαρ, είχε εξα-νμιστεί· τώρα φαινόταν αμήχανος κι οδυνηρά, αφόρητα νέος.

Έπρεπε αναγκαστικά να κάνω την πρώτη κίνηση, προφανώς. Στεκόμουν αντίκρυ του, κρατώντας το ποτήρι μου με τον αγκώνα λυγισμένο. Δυο βήματα μας χώριζαν. Έκανα το ένα, με το βλέμμα του φυλακισμένο στο δικό μου. Μπορούσε άραγε να διαβάσει το μήνυμα της ματιάς μου;

Φύγε τρέχοντας, έλεγε. Φύγε και μη γυρίσεις ούτε να κοιτάξεις.

Δεύτερο βήμα, άπλωσα το χέρι και χάιδεψα το αξύριστο πιγούνι του. Δίχως βιασύνη, κοιτώντας τον κατάματα ακόμα, έγειρα κι άλλο προς το στόμα του και το άγγιξα με το δικό μου, αφήνοντας τις άκρες των χειλιών μου να ενωθούν με τα δικά του, πριν η γλώσσα του γυρέψει και βρει τη δική μου. Η ανάσα του δεν είχε την άσχημη γεύση που περίμενα. Τραβήχτηκα από το φιλί κι απομακρύνθηκα, έβγαλα το φόρεμά μου πάνω από το κεφάλι με μια κίνηση και το άφησα να πέσει κάτω – ακολούθησε και το σουτιέν. Τίναξα τα μαλλιά απ' τους ώμους μου, έσυρα τις παλάμες μου νωχελικά πάνω απ' τις ρώγες μου κι άφησα τα χέρια μου να πέσουν στα πλάγια.

«Ελίζαμπεθ», ψέλλισε εκείνος.

Η μπανιέρα ήταν τοποθετημένη στα πόδια του κρεβατιού. Απλώνοντας το χέρι, τον οδήγησα γύρω απ' την μπανιέρα προς τα φρεσκοστρωμένα σεντόνια μου μάρκας Φρέτε, νιώθοντας συγχρόνως ένα πνιγηρό κύμα κούρασης να με διαπερνάει σαν στεναγμός – μια απουσία αυτού που άλλοτε ήταν τόσο γνώριμο. Δεν είχε απομείνει μέσα μου ίχνος οργής, μήτε η παραμικρή στίθα πόθου. Τον άφησα να κάνει τη δουλειά του κι όταν τέλειωσε, ανακάθισα με ένα νευρικό γέλιο στη φωνή μου και τα μάτια μου θαμπωμένα. Δεν έπρεπε να ξεχαστώ και να αποκοιμηθεί. Σύρθηκα προς τα μπρος στο νοτισμένο σεντόνι, άφησα το χρησιμοποιημένο προφυλακτικό –με το μικρό, θλιβερό βάρος του– να πέσει στο πάτωμα κι απλώνοντας το χέρι, άνοιξα τη βρύση στο ζεστό.

«Λέω να κάνω ένα μπανάκι. Ένα μπανάκι κι έναν μπάφο. Τι λες, θα μου κάνεις παρέα;»

«Αμέ. Ό,τι πεις». Άπαξ και γάμησε, τέρμα οι καλοί τρόποι. «Θες να βγάλεις καμιά φωτό;» Νωρίτερα, την ώρα που τα πίναμε, είχα καταφέρει να τον πείσω να σταματήσει να βγάζει σέλφι. Και να τον πάλι που ψαχούλευε κιόλας την τσέπη του πεταμένου τζιν του, αναζητώντας το γαμοκινητό· πάλι καλά που δεν είχε αποπειραθεί να ποστάρει στο Instagram τον οργασμό του. Είχα ξεχάσει, τα λιγοστά λεπτά που με κουτούπωνε, τι τεράστιος μαλάκας ήταν. Κι άξαφνα ο σκοπός μου φάνταζε απλούστατος.

«Τράβα όσες θες, παιδάρε. Μόνο δώσ' μου μισό λεπτό». Πήγα γυμνή στο βεστιάριο και σκάλισα το συρτάρι μέχρι που βρήκα ένα πακέτο Rizla – κάνοντας μια παύση για να συνδέσω το Wi-Fi scrambler. Κομμένες οι ζωντανές ενημερώσεις κατάστασης γι' απόψε. Πρόσθεσα λίγο κρύο νερό και μια ιδέα αμυγδαλέλαιο στη γεμάτη μπανιέρα κι άνοιξα το βαρύ μπαούλο-αντίκα με τα ασπρόρουχα για να βγάλω δυο πετσέτες. Η γλυκιά ευωδιά του αμυγδάλου αναδύθηκε και μας τύλιξε μαζί με τον ατμό.

«Όρμα», είπα στρέφοντας το κεφάλι προς τα πίσω και βάλθηκα να απλώνω τον καπνό ενός στριφτού τσιγάρου. Το Ερμές μαντίλι μου –με το τρκουάζ-μπλε μαρέν κερκασιανό μοτίβο– ήταν δεμένο κόμπο στο χερούλι της τσάντας μου. Διέσχισα την κρεβατοκάμαρα περνώντας πίσω του την ώρα που εκείνος έμπαινε σιγά σιγά στην μπανιέρα.

«Μισό ν' ανάψω κι έρχομαι», μουρμούρισα. «Έλα».

Έχωσα το τσιγαριλίκι ανάμεσα στα χείλη του. Δεν είχε ίχνος φούντας μέσα, αλλά δεν θα προλάβαινε να το καταλάβει. Καθώς τραβούσε τις πρώτες τζούρες, πέρασα το μαντίλι γύρω απ' τον λαιμό του και το τράβηξα με δύναμη περνώντας το κάτω απ' τα αφτιά του. Πνίγηκε με τον καπνό και τα χέρια του άρχισαν

να χτυπάνε το νερό της βαθιάς μπανιέρας. Με τα πόδια μου να στηρίζονται πάνω στο πορσελάνινο τοίχωμα έγειρα πίσω, προς το κρεβάτι, τραβώντας με ακόμα περισσότερη δύναμη. Τα πόδια του τινάζονταν βίαια στο νερό, μα δεν μπορούσε να κρατηθεί απ' το χείλος της μπανιέρας, γιατί γλιστρούσε από το αιθέριο έλαιο. Έκλεισα τα μάτια κι άρχισα το μέτρημα. Το δεξί χέρι του, που κρατούσε ακόμα (τι πλάκα!) το μουλιασμένο στριφτό, πάλευε να γραπώσει τον καρπό μου, αλλά η κλίση δεν το επέτρεπε, και μόνο τα δάχτυλά του άγγιζαν πότε-πότε τα δικά μου. Είκοσι πέντε... είκοσι έξι... Μόνη δύναμη το αναερόβιο μυρμήγκιασμα στους μυς μου καθώς παλεύαμε, μόνη αναπνοή η δική μου βραχνή ανάσα, που έβγαине απ' τα ρουθούνια μου αργόσυρτη ενόσω το σώμα του σφάδαζε. Είκοσι εννιά, έλα, σιγά το πράμα, τριάντα, έλα, σιγά το πράμα. Ένωσα το κορμί του να εξασθενεί, μα ξάφνου κατάφερε να χώσει ένα δάχτυλο κι έπειτα τη σφιγμένη γροθιά του ανάμεσα απ' το μαντίλι και το καρύδι του λαιμού του, και με μια ορμητική κίνηση με τίναξε βίαια προς τα μπρος, αλλά η αδράνεια τον έκανε να βυθιστεί ολόκληρος στο νερό κι εγώ στριφογυρνώντας πέρασα πάνω απ' το χείλος και πίεσα με το αριστερό γόνατο το στήθος του, ρίχνοντας πάνω του όλο το βάρος μου. Μια στάλα αίμα είχε κυλήσει στο μάτι μου κι υπήρχε κι άλλο αίμα στο αχνιστό νερό, αλλά διέκρινα ήδη τις φυσαλίδες του αέρα που έσκαγαν στην επιφάνεια καθώς το σώμα του χτυπιόταν βυθισμένο. Τα σαγόνια του έτρεμαν, τα κίτρινα, προγεννητικά δόντια του ανοιγόκλειναν εχθρικά. Οι φυσαλίδες σταμάτησαν να αναδύονται. Λίγο-λίγο ο ρυθμός της αναπνοής μου επανήλθε στο φυσιολογικό και το πρόσωπό μου χαλάρωσε από το σφίξιμο. Δεν διέκρινα πια το πρόσωπό του, το νερό της μπανιέρας είχε γίνει ροζουλί απ' το αίμα. Μετακινούσα διστακτικά τη λεκάνη μου προς τα μπρος όταν ένα κύμα νερού τινάχτηκε λίγο προτού χιμήξει καταπάνω μου. Έπεσα πάνω του και τον καβάλησα ενώ

εκείνος πάσχιζε απελπισμένα να υψώσει το κεφάλι. Κατάφερα να τον βυθίσω ξανά πιέζοντας με τον αγκώνα κι έπειτα άνοιξα τα πόδια μου και πίεσα με τα γόνατα τους ώμους του. Μείναμε έτσι ώρα πολλή, ώσπου μια σταγόνα αίμα έσταξε απ' το πρόσωπό μου κι έπεσε παφλάζοντας στο νερό.

Ίσως να έφταιγε η καθαρότητα ενός ανεπαίσθητου ήχου. Ίσως να έφταιγε το πέπλο του αμυγδαλέλαιου μες στους ατμούς που φιδογύριζαν, ή και η φολιδωτή θαρρείς επιφάνεια του νερού που είχε αρχίσει να κρύνει. Το κρύο εκείνο απόγευμα, η απέραντη σιγαλιά του, το πρώτο εκείνο νεκρό πλάσμα που έσφιγγαν τα χέρια μου. Το ρήγμα εντός μου χώρισε σ' ένα αβυσσώδες χάσμα και με μια δύναμη που μου έκοβε την ανάσα βρέθηκα πάλι εκεί. Ο χρόνος αίφνης συμπίεστηκε, το παρελθόν συμπυκνώθηκε κι επέστρεψε. Την είχα εγκαταλείψει χρόνια πριν εκείνη τη γυναίκα. Ποτέ της δεν ήταν κομμάτι της ζωής που αφηγούμουν στον εαυτό μου, μα την έβλεπα θαρρείς για πρώτη φορά. Με μουδιασμένες κινήσεις έχωσα πάλι το χέρι μου βαθιά μες στο νερό, μα βρήκα μόνο τη σάρκα ενός αγνώστου. Αυτό ήταν κάποτε αναγκαίο, αν και πλέον δεν θυμούνται το γιατί. Το χέρι του αναδύθηκε κι έπαιξα πλατσορίζοντας έναν μικρό σκοπό, χτυπώντας απαλά τα δάχτυλά μου πάνω στα δικά του. Ίσως να είχαν περάσει μερικά λεπτά, με εμένα να χαζεύω τον κυματισμό του νερού, ίσως να πέρασε και μια ολόκληρη ώρα. Μέχρι να συνέλθω, το νερό είχε κρυσώσει για τα καλά.

Όταν τον τράβηξα προς τα πάνω, τα μάτια του ήταν ανοιχτά. Οπότε το τελευταίο πράγμα που αντίκρισε στη ζωή του πρέπει να ήταν το μουνί μου να χάσκει.

Το γλιστερό δέρμα του ήταν ροδαλό, πρησμένο σαν φρεσκοψημένο ψωμί, τα χείλη του είχαν κιόλας μπλαβίσει. Το κεφάλι του έπεσε προς τα πίσω· στο φως των κεριών ο λαιμός του έμοιαζε ανέπαφος. Κρατώντας σφιχτά το χέιλος της

μπανιέρας, βγήκα, με τα πόδια μου να τρέμουν. Με το που τον άφησα, το σώμα του βούλιαξε πάλι στο νερό κι έπρεπε να ψαχουλέψω στα τυφλά μέχρι να βρω το πώμα κάτω απ' τα μαλλιά του που αργοσάλευαν. Όταν η μπανιέρα άδειασε, κάθισα τυλιγμένη με μια απ' τις πετσέτες. Μόλις το στήθος του φανερώθηκε, ακούμπησα το χέρι μου στο μέρος της καρδιάς. Τίποτα. Ανασηκώθηκα και τεντώθηκα. Το πάτωμα είχε γεμίσει νερά, το χείλος της μπανιέρας είχε λεκέδες από αίμα και κολλημένες ίνες καπνού. Άντε πάλι ζέσταινε νερό να τον καθαρίσεις.

Χρειάστηκε να τον αγκαλιάσω απ' το πλάι για να μπορέσω να τον σηκώσω και να τον βγάλω απ' την μπανιέρα. Το πτώμα του ήταν άτονο, εύκαμπτο. Όταν τον απόθεσα στο πάτωμα, τον σκέπασα με την άλλη πετσέτα και κάθισα πλάι του οκλαδόν, κατάχαμα, ώσπου το σώμα κρύωσε.

Τράβηξα την πετσέτα τόσο ώστε να ξεπροβάλλει το πρόσωπό του και σκύβοντας ψιθύρισα στο αφτί του.

«Δεν με λένε Ελίζαμπεθ. Τζούντιθ με λένε».

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΗ

Δύο μήνες νωρίτερα...

ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΝΤΥΝΟΜΟΥΝ, άκουγα το *Miss Otis Regrets* του Κόουλ Πόρτερ – την εκτέλεση με την Έλλα Φιτζέραλντ. Το τραγούδι μ' έκανε να χαμογελώ. Είχα μετατρέψει την κρεβατοκάμαρα του διαμερίσματος στο Κάμπο Σάντα Μαργκαρίτα σε βεστιάριο, με περιμετρικές ντουλάπες-βιτρίνες Μολτένι, έτσι ώστε τα παπούτσια, οι τσάντες και τα μαντίλια μου, τα φορέματα και τα πανωφόρια ήταν όλα ορατά κάθε στιγμή και με συντρόφευαν. Ήταν κι η συντροφιά τους ένας λόγος να χαμογελώ. Το διαμέρισμα βρισκόταν στον πρώτο όροφο ενός παλάτσο κι είχε θέα σε μια πλατεία με μια πανάρχαια πετρόχπιτη ψαραγορά. Είχα ρίξει έναν απ' τους τοίχους του σαλονιού, δημιουργώντας έτσι έναν φαρδύ, ενιαίο χώρο, με την μπανιέρα τοποθετημένη στα πόδια του κρεβατιού, πάνω σε μια πλάκα από χοντρό πράσινο μάρμαρο, απέναντι απ' τα τρία αψιδωτά παράθυρα. Το μπάνιο μου, με περσικό πλακάκι-αντίκα στους τοίχους, βρισκόταν πίσω απ' το βεστιάριο, εκεί που άλλοτε υπήρχε το κλιμακοστάσιο. Ήταν μία απ' τις πολλές χαρές που πρόσφερε το σπίτι της Ελίζαμπεθ Τίρλινκ. Ο αρχιτέκτονας είχε γκρινιάξει κάμποσο –για τις φέρουσες κατασκευές και τις άδειες–, αλλά εννέα μήνες μετά την άφιξή μου στη Βενετία είχα διαπιστώσει ότι οι απολαβές της αμαρτίας καθιστούσαν ένα σωρό πράγματα εφικτά. Είχα κρεμάσει ολόγυρα τους πίνακες που είχα αγοράσει στο Παρίσι –Φοντάνα, τη Σουζάνα και οι γέροι της Αρτεμισία Τζεντιλέσκι κι ένα

σκίτσο του Κοκτώ– κι είχα προσθέσει ένα ακόμα έργο σύγχρονης τέχνης: έναν μικρό, άτιτλο πίνακα της Άγκνες Μάρτιν με λευκές και σταχτιές λωρίδες που είχα αποκτήσει μέσω του Paddle8, του νεοϋορκέζικου οίκου ιντερνετικών δημοπρασιών. Τα υπόλοιπα γαλλικά κομμάτια με είχαν συνοδεύσει κι αυτά, εξαιρουμένου του πίνακα με το ακέφαλο πτώμα –έργο ενός Ρενό Κλερέ– που παρέμενε σφραγισμένο σε μια αποθήκη έργων τέχνης κοντά στο Σατό ντε Βενσέν. Αν και δε με ενδιέφερε η άποψη του αρχιτέκτονα, κάποιες φορές ανησυχούσα όντως για τυχόν διαρροές στην ύδρευση.

Η χειρόγραφη πρόσκληση για την πρώτη μου έκθεση ήταν στερεωμένη σε μια γωνία του καθρέφτη. *Η Ελίζαμπεθ Τίρλινκ σας καλωσορίζει με χαρά στην Γκαλερί Τζεντιλέσκι...* Διέτρεξα με το βλέμμα για ακόμα μια φορά την πρόσκληση την ώρα που έφτιαχνα τα μαλλιά μου. Τα είχα καταφέρει. Ήμουν πλέον η Ελίζαμπεθ. Η Τζούντιθ Ράσλι ήταν πια λιγότερο κι από φάντασμα, μετά βίας κάτι περισσότερο απ' το όνομα στο αχρησιμοποίητο διαβατήριο που είχα καταχωνιασμένο σ' ένα από τα συρτάρια του γραφείου μου. Χάιδεψα απαλά τα προσεκτικά κρεμασμένα φορέματα, απολαμβάνοντας τη γλιστερή υφή του ζέρσεϊ και το ρευστό βάρος του ακριβού μεταξιού. Για τα εγκαίνια είχα επιλέξει ένα εφαρμοστό κινέζικο φόρεμα από κατάμαυρο μεταξωτό σαντούκ, που έδενε στην πλάτη μ' ένα μικροσκοπικό τirkουνάζ και με χρυσά κουμπιά. Το βαθύ μαύρο του υφάσματος έλαμπε όπως το χάιδευαν τα ακροδάχτυλά μου. Ήθελα να πετύχω την τυπική βλοσυρότητα της γκαλερίστας, μα κάπου βαθιά μέσα μου ένας νεογέννητος μονόκερος τίνιζε τη χαιτή του. Χαμογέλασα ανεπαίσθητα στο καθρέφτισμά μου· το Λίβερπουλ φάνταζε τόσο μα τόσο μακρινό.

Μία απ' τις βραχείας διάρκειας δουλειές της μητέρας μου ήταν

καθαρίστρια σ' ένα σπίτι κοντά στο Σέφτον Παρκ, τον κεντρικό αυτό, γεμάτο αυτοπεποίθηση βικτοριανό θύλακα με τα δέντρα και τα θερμοκήπιά του, τρεις στάσεις απ' την πολυκατοικία μας. Μια μέρα, πρέπει να ήμουν γύρω στα δέκα, συνειδητοποίησα την ώρα που σχολούσα ότι είχα ξεχάσει τα κλειδιά μου – οπότε και πήγα να τη βρω.

Τα σπίτια ήταν πελώρια· θεόρατες μάζες από κόκκινο τούβλο, με παράθυρα που προεξείχαν. Χτύπησα πολλές φορές το κουδούνι, μα κανείς δεν μου άνοιξε, οπότε αγχωμένη προσπάθησα ν' ανοίξω την πόρτα και τη βρήκα ξεκλειδωτή. Το χολ μύριζε γυαλιστικό με κερί ανάκατο με μια αχνή ευωδιά λουλουδιών, το ξύλινο πάτωμα ήταν γυμνό πέρα από ένα ζωηρόχρωμο τετράγωνο χαλί κι ο χώρος ανάμεσα στις πόρτες και στην πλατιά καμπύλη της σκάλας ήταν γεμάτος ράφια φορτωμένα με χοντρά, σοβαρά στην όψη βιβλία. Η ησυχία ήταν απίστευτη. Με το που έκλεισα απαλά την πόρτα στο κατόπι μου, δεν ακουγόταν ούτε ο βόμβος κάποιας τηλεόρασης ούτε το κοφτό κλαψούρισμα ζευγαριών που τσακώνονταν ή παιδιών στο παιχνίδι ούτε μαρσάρισμα μηχανών κι ούτε κατοικίδια να ξύνουν τα πατώματα. Μόνο... σιωπή. Ήθελα να τεντωθώ και να αγγίξω τις ράχες των βιβλίων, μα δεν τολμούσα. Φώναξα πάλι τη μαμά μου κι εκείνη εμφανίστηκε φορώντας τη φόρμα της καθαρίστριας.

«Τζούντιθ! Τι γυρεύεις εδώ; Όλα καλά;»

«Ναι, ξέχασα τα κλειδιά μου».

«Με κοιροχόλιασες! Νόμισα ότι μπήκε κλέφτης».

Έτριψε το πρόσωπο με το χέρι, φαινόταν κατάκοπη. «Θα πρέπει να περιμένεις. Έχω δουλειά ακόμα».

Στη βάση της σκάλας είχε μια μεγάλη πολυθρόνα μ' ένα ψηλό φωτιστικό δαπέδου στο πλάι. Το άναψα και το δωμάτιο συμπτυνώθηκε λάμποντας γύρω μου – τόσο γαλήνιο και περικλειστο. Ξεφορτώθηκα το σχολικό μου σακίδιο και το παράχωσα κάτω απ' την πολυθρόνα, έπειτα κατευθύνθηκα

στα ράφια. Νομίζω ότι διάλεξα το βιβλίο επειδή μου άρεσε το χρώμα της ράχης· ένα ζωηρό, τολμηρό ροζ με τον τίτλο χαραγμένο με χρυσά γράμματα. «50 Χρόνια Vogue, Paris», έγραφε. Ήταν ένας τόμος-αφιέρωμα στη μόδα, με φωτογραφίες γυναικών ντυμένων με υπερπολυτελή ρούχα και κοσμήματα, τα πρόσωπά τους άφογες μάσκες μακιγιάζ. Γύρισα αργά την πρώτη σελίδα, κι έπειτα τη δεύτερη, μαγεμένη απ' τα πλούσια, ντελικάτα χρώματα. Μια φωτογραφία απεικόνιζε μια γυναίκα με μια λαμπερή γαλάζια τουαλέτα με πελώρια φούστα να διασχίζει βιαστικά τον δρόμο παρά την κίνηση, λες κι έτρεχε να προλάβει το λεωφορείο. Ένα δέος με κατέλαβε. Γυρνούσα τη σελίδα και χάζενα, γυρνούσα και χάζενα. Είχα χάσει τελείως την αίσθηση του χρόνου, ώσπου ξάφνου συνειδητοποίησα ότι πέθαινα της πείνας. Σηκώθηκα με κόπο απ' την πολυθρόνα κι ακούμπησα τον τόμο με προσοχή στη μαξιλάρα, και την ίδια στιγμή η πόρτα άνοιξε με πάταγο και με ξάφνιασε, δίνοντάς μου μια όψη δειλής ενοχής.

«Τι δουλειά έχεις εδώ;» Απότομη γυναικεία φωνή, με μια άγρια νότα φόβου.

«Συγγνώμη. Χίλια συγγνώμη. Η Τζούντιθ είμαι. Ξέχασα τα κλειδιά μου και περίμενα να σχολάσει η μαμά». Κι έκανα ένα αόριστο νεύμα προς την πόρτα που είχε καταπιεί τη μητέρα μου πριν από ώρες θαρρείς.

«Α. Α, μάλιστα. Και δεν τέλειωσε ακόμα;»

Μου έκανε νόημα να την ακολουθήσω σ' έναν διάδρομο που οδηγούσε στο πίσω μέρος του σπιτιού, όπου βρισκόταν η ευρύχωρη, φιλόξενη κουζίνα.

«Πού είσαι;»

Πίσω απ' το τραπέζι είχε έναν καναπέ, που οι πολύχρωμες μαξιλάρες του είχαν σωριαστεί ανάκατες στο πάτωμα για να έχει χώρο να απλωθεί η μάνα μου.

«Πού είσαι;»

Νόμιζα πως είχα δει το μπουκάλι του κρασιού στο πάτωμα πριν από εκείνη, μα ο παραιτημένος τόνος στη φωνή της σπιτονοικοκυράς μ' έκανε να καταλάβω πως δεν ήταν η πρώτη φορά. Η μάνα μου πρέπει να το είχε σουφρώσει απ' το ψυγείο.

«Είπα να την πέσω λίγο».

Είχα παγώσει, ένιωθα σαν κάρβουνο ντροπής. Η κυρά του σπιτιού προχώρησε φουριόζα ως τον καναπέ και βοήθησε τη μάνα μου να σηκωθεί με σίγουρες κινήσεις αν και καλοσυνάτες.

«Τα έχουμε ξαναπεί αυτά, έτσι δεν είναι; Λυπάμαι πολύ, αλλά νομίζω πως η σημερινή φορά είναι κι η τελευταία που θα σε χρειαστώ, σύμφωνοι; Είναι κι η κόρη σου εδώ». Απ' την έμφραση στη λέξη «κόρη», ήταν προφανές ότι με λυπόταν.

«Συγγνώμη, απλά...» Η μάνα μου τραβούσε τις φόρμες που φορούσε, προσπαθώντας να σουλονπωθεί.

«Δεν πειράζει». Η φωνή πιο σφιγμένη τώρα. «Αλλά καλύτερα να πηγαίνεις. Πήγαινε, σε παρακαλώ, να φέρεις την τσάντα σου να σε πληρώσω». Δεν το έκανε με κακία, αυτό είναι το θέμα. Ντρεπόταν γι' αυτό που συνέβαινε κι ο αυτοέλεγχος, ο επαγγελματισμός στον τόνο της φωνής της είχε σκοπό να συγκαλύψει την ντροπή και να μας σπρώξει πέρα, έξω στον δρόμο, όπου η όλη σιχαμάρα θα έμενε μεταξύ μας.

Πήγα πάλι και στάθηκα στην εξώπορτα με τη σχολική τσάντα μου. Δεν ήθελα ν' ακούσω περισσότερα. Την ώρα που η κυρία του σπιτιού έδινε στη μητέρα μου δύο χαρτονομίσματα των είκοσι λιρών πρέπει να είδε το βλέμμα μου, που είχε στραφεί ξανά στον χοντρό τόμο.

«Θες να το πάρεις; Σαν δώρο;» Και μου έδωσε το βιβλίο βιαστικά, δίχως καν να με κοιτάζει πλέον. Μου το έδωσε σαν να μην ήταν τίποτα.

«Καριόλα, γαμώ τη σνομπαρία της», μουρμούριζε η μάνα μου καθώς με τραβολογούσε προς τη στάση του λεωφορείου.

Όταν με τα πολλά γυρίσαμε σπίτι, μου έδωσε το κλειδί της

και κατέβηκε πρώτη, στη στάση δίπλα στην παμπ. Εγώ σκεφτόμουν όλο αγωνία τις σαράντα λίρες. Δεν θα τις ξαναβλέπαμε. Ζέστανα φασόλια με λίγο φρυγανισμένο ψωμί και πήρα πάλι τον τόμο στα χέρια μου. Η τιμή που αναγραφόταν στο εσωτερικό ήταν εξήντα λίρες. Εξήντα λίρες για ένα βιβλίο, κι η τύπισσα μου το είχε χαρίσει έτσι απλά. Έκρυψα τον τόμο προσεκτικά κάτω απ' το κρεβάτι μου, κι έμελλε να τον ξεφυλλίζω τόσο συχνά, που συν τω χρόνω είχα αποστηθίσει τα ονόματα όλων των φωτογράφων και σχεδιαστών. Δεν ήταν τόσο ότι λαχταρούσα τα ρούχα που φορούσαν τα μοντέλα, όχι ακριβώς. Πίστευα απλώς ότι αν ήσουν το είδος της γυναίκας που είχε στην κατοχή της τέτοια ρούχα, θα ένιωθες αλλιώς. Αν είχες τέτοια αποκτήματα, μπορούσες να επιλέξεις ακόμα κι έναν καινούριο εαυτό για κάθε μέρα. Μπορούσες να ελέγχεις τον εσωτερικό σου κόσμο μέσω του εξωτερικού.

Έτριψα λίγο τις ψηλοτάκουνες γόβες μου με την υφασμάτινη θήκη τους προτού τις φορέσω. Το μοναδικό ίσως κοινό στοιχείο που η Ελίζαμπεθ Τίρλινκ είχε με την Τζούντιθ Ράσλι ήταν το ότι δεν διέθετε καμαριέρα. Στην τελική, η εξέλιξή μου σε Ελίζαμπεθ είχε απαιτήσει πολύ περισσότερα από μια ακριβή γκαρνταρόμπα. Η όποια πανοπλία σε προφυλάσσει μόνο εφόσον είναι αόρατη, κι αυτό ήταν το αντικείμενο της ουσιαστικής καθημερινής πώλης. Όχι μόνο η μελέτη και οι εξετάσεις, αλλά το να διατηρώ την πεποίθηση ότι μπορούσα να βγω νικήτρια. Να ξεφύγω απ' την τρισάθλια πολυκατοικία των παιδικών μου χρόνων. Να μην επιτρέψω στον εαυτό μου να αναλωθεί απ' την εξαθλίωση που κυβερνούσε τη ζωή της μητέρας μου. Να αντισταθώ στα πειράγματα, στους ύπουλους, αδιάκοπους ψιθύρους –«τσουλάκι», «σκύλα»– που άκουγα περπατώντας στους διαδρόμους του σχολείου μόνο και μόνο επειδή είχα

λαχταρήσει περισσότερα απ' τη ζωή. Είχα μάθει στον εαυτό μου να μισεί τα άλλα κορίτσια κι έπειτα να αδιαφορεί για οτιδήποτε έλεγαν, διότι τι μέλλον τις περίμενε σε λίγα χρόνια πέρα απ' το σακουλιασμένο μούτρο της μάνας με το καρότσι του μωρού που περιμένει το λεωφορείο; Όλα αυτά ήταν το εύκολο κομμάτι. Το δύσκολο ήταν να απαλείψω και το τελευταίο ίχνος της σαστισμένης προλεταρίας –όπως ένιωθα όταν επιτέλους κατάφερα να μπω στο πανεπιστήμιο– γιατί καρφωνόμουν υπερβολικά. Όχι μόνο ως θλιβερό πιτσιρίκι που ονειροπολούσε κουκουλωμένο με το πάπλωμα με το μονάκριβο βιβλίο μόδας στα χέρια και την πενιχρή συλλογή του από καρτ ποστάλ με πίνακες μουσείων, αλλά ως η αξιολύπητη ψυχή που μοχθούσε εντός μου. Άπαξ κι έπαιρνα το τρένο προς νότο απ' τη Λάιμ Στριτ, κανείς δεν θ' αντίκριζε ποτέ ξανά εκείνο το κορίτσι. Αργά αλλά σταθερά είχα καταπνίξει τη λαϊκή μου προφορά, είχα εκλεπτύνει τους τρόπους μου, είχα μάθει τις απαραίτητες γλώσσες, είχα διαμορφώσει και τελειοποιήσει τις άμυνές μου, σαν τον γλύπτη που λαξεύει και λειαίνει το μάρμαρο.

Μα ακόμα κι αυτό ήταν μονάχα το ξεκίνημα σε ό,τι αφορούσε τις απαιτήσεις της Ελίζαμπεθ. Για ένα διάστημα, τότε που είχα βρει δουλειά σ' έναν ευυπόληπτο οίκο δημοπρασιών του Λονδίνου, νόμιζα πως τα είχα καταφέρει, αλλά δεν είχα ούτε λεφτά ούτε διασυνδέσεις, κι αυτό σήμαινε πως δεν επρόκειτο ποτέ να αναρριχηθώ ψηλότερα απ' τη θέση της χαμηλόμισθης παρατρεχάμενης. Οπότε έπιασα και βραδινή δουλειά σ' ένα μπαρ με κονσομασιόν –το Γκστάαντ Κλαμπ–, διότι, το δίχως άλλο, μ' ένα καλύτερο ταγέρ και μια ακριβότερη κόμμωση θα πετύχαινα τον στόχο μου, έτσι δεν είναι; Απαλλάχθηκα απ' τη συγκινητική αυτή πεποίθηση όταν ανακάλυψα ότι το αφεντικό μου, ο Ρούπερτ, ήταν μπλεγμένος σε μια κομπίνα με πλαστογραφίες. Μέσα σε λιγότερο από ένα πεντάλεπτο απολύθηκα. Ένας απ' τους πελάτες του κλαμπ ονόματι Τζέιμς μου είχε

προτείνει ένα Σαββατοκύριακο στη Ριβιέρα, κι έπειτα απ' αυτό η κατάσταση... ξέφυγε για ένα διάστημα. Αν και στο τέλος οι αποφάσεις μου αποδείχθηκαν εξόχως προσοδοφόρες, καθώς είχα εντοπίσει και πουλήσει τον πλαστό πίνακα που μου είχε στοιχίσει την απόλυσή μου και με τα κέρδη είχα στήσει δική μου γκαλερί στο Παρίσι. Ομολογουμένως, υπήρξαν καθοδόν ορισμένα θύματα. Ο Τζέιμς δεν έμελλε να επιστρέψει ποτέ στο Λονδίνο, αν κι αυτό δεν ήταν εξ ολοκλήρου δικό μου σφάλμα. Όπως δεν επέστρεψε ποτέ στο σπίτι του κι ο έμπορος έργων τέχνης απ' τον οποίο είχα κλέψει τον πλαστό πίνακα – ο Κάμερον Φιτζπάτρικ· ούτε κι η παλιόφιλη η Λιάν απ' το σχολείο· ή ο Ρενό Κλερέ, ένας μυστικός πράκτορας της αστυνομίας· ή ο Ζουλιέν, ο πανούργος ιδιοκτήτης ενός παριζιάνικου κωλάδικου. Η μετεγκατάσταση στη Βενετία σαν Ελίζαμπεθ Τίρλινκ είχε κριθεί αναγκαία για πρακτικούς λόγους. Αν μη τι άλλο για ν' αποφύγω το φλερτ ενός επιθεωρητή της αστυνομίας και συναδέλφου του Ρενό ονόματι Ρομέρο ντα Σίλβα. Χρειάστηκα κάμποσο λούστρο για να επισκιάσω όλο αυτό το παρελθόν. Αλλά το προσωπείο της Ελίζαμπεθ είχε γίνει εξαιρετικά πειστικό κι η λάμψη του καθρέφτιζε μόνο αυτό που λαχταρούσε να δει ο καθένας. Είναι αλήθεια αυτό που λένε – στο τέλος, αυτό που μετράει είναι ο εσωτερικός σου κόσμος.